

NIEUWE JAARGANG IN KASTEEL HERNEN, WINTER 2016

Leerhuis 'DIDASKALÍON~OOSTERS CHRISTENDOM EN CULTUUR' VI 'DE BERGREDE',

Op Kasteel Hernen organiseert *Didaskalíon~Oosters christendom en cultuur* telkens op één vrijdag in de maanden januari-februari-maart van 2016 weer een Leerhuis over oosterse christelijke teksten. De titel dit jaar is: 'De Bergrede'. Het gaat om zes dagdelen op drie vrijdagen in de winter van 2016.

Jezus' fascinerende Bergrede uit het Matteüsevangelie hfdst 5-7 en zijn zogeheten Veldrede uit Lucas 6: 17-19 staan centraal. Daarbij worden spirituele teksten gelezen van auteurs die staan aan de bakermat van de traditie van alle christenen (protestant, orthodox, katholiek) en daarmee aan de wortels van de Europese christelijke cultuur. Zij lieten hun licht over deze Evangelieteksten schijnen. Wij laten ons inspireren door deze - vooral oosterse - auteurs. We lezen hoe zij, variërend van Gregorius van Nyssa tot Tolstoj, met dit kerngedeelte uit de Bijbel omgaan. We zien hoe de Bergrede een grote rol speelt in het Oosters christendom. We maken tevens enkele uitstapjes naar de tradities van het Westen (Augustinus, Luther, Menno Simons).

In de reader die wordt uitgereikt op de eerste bijeenkomst, staat een schat aan materiaal.

Omdat we niet alles kunnen lezen, wordt telkens een keuze gemaakt uit de voorhandene teksten

Dit Leerhuis biedt u op een speelse wijze de kans meer van het boeiende christelijk Oosten te leren kennen. Én wellicht er zelf wat van mee te nemen op uw eigen levensweg.

Er is – facultatief – voorzien in een bezoek aan een dienst in een oosterse parochie op een nader af te spreken zondag in maart/april '16.

Kerkvaders, miniatuur uit Russisch handschrift (Svyatoslav's Miscellany), 1076
(Foto uit: *Wikimedia Commons*).

PROGRAMMA

I Vrijdag 29 januari 2016

- OCHTEND: *De Zaligsprekingen* (Mt 5:3-12; Luk 6: 20-23). Inleiding & Nerses Shnorhali.

- Korte uitleg evangelieteksten;
- Nerses IV Shnorhali de Genadevolle (Armeens kerkvader en katholikos [patriarch], 12^e eeuw), «De Zaligsprekingen» (gedeelte uit: *Jezus, de Eniggeboren Zoon van de Vader*, Dl. II, 351-366).

- NAMIDDAG: ‘Zalig de barmhartigen’ (Mt 5:7) bij: Gregorius van Nyssa en Gregorius van Nazianze.

Er wordt een keuze gemaakt uit de volgende teksten:

- Gregorius van Nyssa (4^e eeuw), «Preek op de Vijfde Zaligspreking» (‘Zalig de barmhartigen’, Mt 5:7, Preek V);
- Gregorius van Nazianze (4^e eeuw), «Redevoering over de liefde voor de armen» (n.a.v. Mt 5:7, Redevoering XIV, §§ 38-40);

II Vrijdag 26 februari

OCHTEND: ‘Zout der aarde, licht der wereld’ (Mt 5:13-16) bij: Johannes Chrysostomus, Nerses Shnorhali en Augustinus.

Er wordt een keuze gemaakt uit de volgende teksten:

- Johannes Chrysostomus (4^e eeuw), ‘Het zout der aarde en het licht der wereld’ (uit: *Preken over het Evangelie van Matteüs*);
- Nerses IV Shnorhali de Genadevolle, ‘Zout der aarde, licht der wereld’ (uit: *Jezus, de Eniggeboren Zoon van de Vader*, Dl. II, 367-370);
- Aurelius Augustinus van Hippo (4^e eeuw), ‘Zout van de aarde. Licht op de kandelaar tot glorie van God’ (uit: *Verhandeling over de bergrede*, I, 16-18).

- NAMIDDAG: *Thema's uit de Bergrede*, bij: Efreem de Syriër en Lev Tolstoj.

- [pseudo-]Efreem de Syriër (4^e eeuw), ‘De Bergrede’ (gedeelte uit *Commentaar op het Evangelie* [Diatessaron], VI, §§ 3-20);
- Lev Tolstoj (1828-1910), over de Berg- en Veldrede (gedeelte uit: *Mijn kleine Evangelie*).

III Vrijdag 18 maart

- OCHTEND: ‘Uw ja zij ja, uw nee nee’ ~ *Geen eden zweren* (Mt 5: 33-37), bij: Afrahat de Perzische Wijze en Johannes Mandakuni.

Er wordt een keuze gemaakt uit de volgende teksten:

- Afrahat de Perzische Wijze (Syrische kerkvader, 4^e eeuw), Verbod op zweren van eden (uit: ‘Verhandeling over het Geloof’, § 19; ‘Verhandeling over de Bessen’, §§ 60-63 + 66);
- Johannes Mandakuni (Armeens kerkvader, 4^e eeuw), ‘Over de slechte gewoonte van het eden zweren’ (uit: *Toespraken van de Armeense kerkvader Johannes Mandakuni*).

- NAMIDDAG: *Hoe serieus neem je de Bergrede?* (o.a. vrede en vijandliefde), bij: een Griekse kerkvader (Johannes Chrysostomus) en westerse Reformatoren (Luther, Menno Simons):

Johannes Chrysostomus, *Achttiende Preek over de Bergrede* (over Mt 5: 38-40, je niet verzetten tegen aangedaan onrecht);

Daarnaast wordt een keuze gemaakt uit de volgende teksten:

- Maarten Luther, *Uitleg van de Bergrede* (gedeelte);
- Menno Simons, over vrede en vijandliefde (gedeelten uit: *Opera Omnia, Dat fundament des christelycken leers* e.a.).

De deelnemers wordt gevraagd voor bijeenkomst 2 en 3 de teksten uit de reader thuis voor te bereiden. Uit de rijkdom van dit aanbod kiezen we per dagdeel ter plekke minstens één kerntekst om samen te lezen.

Geïnspireerd door een publicatie van de Wereldraad van Kerken (*Reading the Gospels with the Early Church*, 2013) past Didaskalíon op een bescheiden wijze vormen van geestelijke lezing (*lectio divina*) en dito gesprek (*collatio*) in de bijeenkomsten in.

Data: **vrijdagen 29 januari, 26 februari, 18 maart 2016.**

Tijd: **10.45 - 16.15 uur (lunch aangeboden).**

Plaats: A.A. Brediusstichting, Kasteel Hernen, **Dorpstraat 40, 6616 AH, Hernen** (gem. Wijchen).

Inleider: Leo van Leijsen, medewerker Oosterse Kerken, Katholieke Vereniging voor Oecumene.

Gespreksleider: Victoria van Aalst, directeur A.A. Brediusstichting.

Kosten: € 75 (incl. reader).

Kerkbezoek (facultatief): (waarschijnlijk) eucharistieviering om 10 uur in Armeense Apostolische parochie van de H. Geest ('Surp Hoki'), Kromboomsloot 22, 1011 GW, Amsterdam, op een nader af te spreken zondagochtend in maart-april 2016. Met gesprek na afloop. Extra bijdrage in **kosten: € 10.**

Aanmelding en info: A. A. Brediusstichting te Hernen, **0487 531387** of **brediusstichting@hetnet.nl**.

Bereikbaarheid: Kasteel Hernen is bereikbaar met het openbaar vervoer vanaf NS Wijchen: bus 563 richting Batenburg 10.08 u, retour 16.42 u.

'Didaskalíon~Oosters christendom en cultuur' vindt plaats in een samenwerking tussen de A.A. Brediusstichting te Hernen en de Katholieke Vereniging voor Oecumene, gevestigd te 's-Hertogenbosch.

'Didaskalíon~Oosters christendom en cultuur' wordt mede mogelijk gemaakt door financiële steun van PIN (KNR) en Kerk en Wereld.

NB Deze leergang werd al eerder aangeboden in het najaar van 2013 binnen *Bēt Drāshā-Oosters christelijk Leerhuis* te 's-Hertogenbosch.